

รายการ ร้อยเรื่อง...เมืองไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา และสำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทร. 0-2242-5900 ต่อ 5741

เรื่อง โครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน ปี 2564

ผู้เรียบเรียง นางสาววันวิภา สุขสวัสดิ์ นิตกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานบริการวิชาการ 2 สำนักวิชาการ

ออกอากาศ พฤษภาคม 2564

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญด้านความมั่นคงทางอาหารและด้านพลังงานของประเทศ เมื่อพิจารณาถึงอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม ปี 2563-2565 ความต้องการในการใช้น้ำมันปาล์มมีแนวโน้มเติบโตต่ำ ในขณะที่ราคาของน้ำมันปาล์มถูกกดดันจากภาวะอุปทานส่วนเกิน เป็นผลมาจากการขยายพื้นที่เพาะปลูกอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2552 ทำให้มีปริมาณน้ำมันปาล์มสำรองเป็นจำนวนมาก ประกอบกับปัจจัยด้านต้นทุนการผลิตที่สูงกว่าประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นประเทศผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มรายใหญ่ของโลก อีกทั้งกระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ที่มีการใช้รถยนต์ไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้น การให้ความสำคัญกับสุขภาพ โดยการเลือกใช้น้ำมันประเภทอื่น นอกจากนั้น น้ำมันปาล์มยังเป็นน้ำมันจากพืชที่มีต้นทุนการผลิตต่ำสุด เมื่อเทียบกับน้ำมันจากพืชชนิดอื่น ๆ อาทิ น้ำมันถั่วเหลือง น้ำมันเมล็ดดอกทานตะวัน น้ำมันมะพร้าว น้ำมันมะกอก ปัจจัยเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ส่งผลกระทบต่อปริมาณการใช้น้ำมันปาล์มที่ลดลง

การกำหนดนโยบายแผนการบริหารการช่วยเหลือและการสนับสนุนภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรม ให้เป็นระบบและมีประสิทธิภาพจึงมีความสำคัญ การดำเนินการเกี่ยวกับปาล์มน้ำมันในส่วนของภาครัฐ ดำเนินการโดย “คณะกรรมการนโยบายปาล์มแห่งชาติ (กนป.)” ซึ่งแต่งตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายปาล์มแห่งชาติ พ.ศ. 2551 มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับปาล์มน้ำมัน ทั้งระบบ ดังนั้น เพื่อให้ความช่วยเหลือด้านรายได้ของเกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมันและบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรในช่วงที่ผลผลิตล้นตลาดและราคาผลผลิตตกต่ำ ประกอบกับสถานการณ์โควิด-19 ยังไม่คลี่คลายลง อย่างสิ้นเชิง ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพราคาและรายได้ของเกษตรกร ทำให้เกิดความจำเป็นต้องดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2564 อนุมัติหลักการ “โครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน ปี 2564” ตามที่คณะกรรมการนโยบายปาล์มแห่งชาติ (กนป.) มีมติเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2563 และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารโครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน ปี 2564

“ประกาศคณะอนุกรรมการบริหารโครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมันปี 2564 เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ การดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน ปี 2564” ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาวันที่ 17 มีนาคม 2564 กำหนดให้เกษตรกรผู้มีสิทธิเข้าร่วมโครงการจะต้องเป็นเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตร โดยจะให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนทุกครัวเรือน ครัวเรือนละไม่เกิน 25 ไร่ ในพื้นที่ปลูกต้นปาล์มที่ให้ผลผลิตมาแล้ว

มีอายุไม่น้อยกว่า 3 ปี อัตราการช่วยเหลือในส่วนองราคาประกันรายได้ กำหนดราคาเป้าหมาย กิโลกรัมละ 4 บาท เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ที่เหมาะสมจากการขายผลปาล์มทะเลลาย (คุณภาพน้ำมัน 18%) ในส่วนของปริมาณผลผลิต ใช้ปริมาณผลผลิตปาล์มเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีทั้งประเทศของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี โดยใช้ผลผลิตช่วงเดือนกันยายน 2560 ถึงสิงหาคม 2563 เฉลี่ยทั้งประเทศ ซึ่งเท่ากับ 2,948 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี เป็นฐานในการคำนวณเงินชดเชยส่วนต่างที่จ่ายให้แก่เกษตรกรเท่ากันทุกจังหวัด โดยจะจ่ายเงินชดเชยแบบเดียวกับโครงการในปี 2562-2563 ในการกำหนดราคาตลาดอ้างอิงใช้ราคาซื้อขายผลปาล์มทะเลลาย (อัตราน้ำมัน 18%) รายวัน เฉลี่ยย้อนหลัง 30 วัน ณ ลานเท และโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี กระบี่ ชุมพร ปัตตานี และชลบุรี ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จะจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาเป้าหมายกับราคาตลาดอ้างอิงให้แก่เกษตรกรทุก 30 วัน กำหนดจ่ายทุกวันที่ 15 ของเดือน หากตรงกับวันหยุดราชการหรือวันหยุดนักขัตฤกษ์ จะเลื่อนการจ่ายเงินให้เร็วขึ้นตลอดระยะเวลาของโครงการ จนถึงเดือนสิงหาคม 2564

เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันจึงควรดำเนินการขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2564 เพื่อรับสิทธิเข้าร่วมโครงการประกันรายได้ชาวสวนปาล์มน้ำมัน แต่อย่างไรก็ตาม แม้โครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมันนี้ จะเป็นมาตรการให้ความช่วยเหลือด้านรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาผลผลิตล้นตลาดและผลผลิตมีราคาตกต่ำ แต่ในระยะยาวนั้น ภาครัฐควรมีมาตรการในการส่งเสริมให้มีการใช้น้ำมันปาล์มเป็นน้ำมันทางเลือกเพิ่มมากขึ้น เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาเกี่ยวกับปาล์มน้ำมันทั้งระบบได้อย่างยั่งยืนต่อไป

บรรณานุกรม

- แนวโน้มธุรกิจ/อุตสาหกรรม ปี 2563-2565: อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน. (24 มกราคม 2563). สืบค้น 14 พฤษภาคม 2564 จาก [https://www.krungsri.com/th/research/industry/industryoutlook/Agriculture/Sugar-\(1\)/IO/io-oil-palm-20-th](https://www.krungsri.com/th/research/industry/industryoutlook/Agriculture/Sugar-(1)/IO/io-oil-palm-20-th)
- “ประกาศคณะอนุกรรมการบริหารโครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน ปี 2564 เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ การดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน ปี 2564” (17 มีนาคม 2564). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 138 ตอนพิเศษ 60 ง, น. 36.
- “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ พ.ศ. 2551” (26 มิถุนายน 2551). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 125 ตอนพิเศษ 107 ง, น. 1-3.
- “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554” (1 มิถุนายน 2554). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 128 ตอนพิเศษ 61 ง, น. 1-2.
- “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558” (29 ธันวาคม 2558). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 132 ตอนพิเศษ 345 ง, น. 1.
- รัฐเบรกจ่ายประกันรายได้สวนปาล์มอีกงวด หลังราคายังสูงกว่าเป้าที่ 6.25 บาท/กก. (15 มีนาคม 2564). **มติชนออนไลน์**. สืบค้น 14 พฤษภาคม 2564 จาก https://www.matichon.co.th/economy/news_2624356